

EL LLENGUATGE

Els límits

21/XII/1982

Etimològicament relacionats amb *límit* i *limitar* existeixen en català els dos noms *llinda* i *llindar*, que són, de fet, dos termes del vocabulari de la construcció, significants, respectivament, «fusta o pedra travessera que descansa sobre els dos muntants d'una porta» i «part interior de l'obertura d'una porta». Observem, doncs, que aquests dos substantius, de significació concreta, no tenen el mateix sentit que el substantiu del castellà de formació anàloga o paral·lela, el qual revesteix la forma «dinde» i és de significació abstracta, car vol dir «límit», «terme» o «partió». I cal així mateix observar que, contràriament al castellà, no existeix en català cap verb directament relacionat amb *llinda* i *llindar* que equivalgui al verb «dindar» del castellà. Ni el Diccionari Fabra ni la Gran Enciclopèdia Catalana no recullen la forma *llindar* com a infinitiu. La trobem, en canvi, al Diccionari Alcover-Moll, que indica que el verb *llindar* és usat a Solsona i a Morella significat «guarnir de llinda» i «posar la llinda a un portab», és a dir, exclusivament com a terme del llenguatge de la construcció.

Les consultes que hom fa als diccionaris són a cops tan poc atentes i tan superficials que, encara que sembli mentida, s'arriba a l'extrem que algú es limiti a comprovar que el Diccionari Fabra recull la forma *llindar* i amb això en tingui prou per a usar-la com un verb i amb un significat, és clar, més o menys equivalent al que hom atribueix al verb «dindar» del castellà. Ja hem vist, però, les discrepàncies de valor existents en aquestes famílies de mots del català i del castellà. La del castellà ha estat més aviat productiva, amb la intervenció d'alguns prefixos, i sempre dins del mateix camp de significació. I la seva influència ha fet que ultra l'ús de *llindar* com a verb equivalent del «dindar» del castellà, algú recorri també més o menys habitualment a les formes verbals «dindar», «colindar» i «deslindar», així com a les formes adjectives «dindant» i «colindant», que en derivarien. De totes elles, doncs, cal prescindir. Els diccionaris d'equivalències i de barbarismes proposen les formes adequades amb què cal substituir-les, el significat exacte de les quals, és clar, si convé, pot acabar de precisar el diccionari general: *termenejar*, *confrontar*, *limitar*, *confinar*, *fer partió*, *delimitar*, *separar*, *fitar*, *fronterer*, *termener*, *contigu*, *vet*, *limitrof*, *tocant (a)* etc., etc.

Albert Jané